

שָׁמַע דְּהוּוּ אָמְרִין, מַה לְּחַיֵּי בַחֲדוּהָ דִילָן הָכָא, בְּשִׁמְחַתְנֵנוּ כְּאֵן? וְעִסְקוּ בַתּוֹרָה בְּעוֹלָם הַהוּא! אָמַר לוֹ, בְּנֵי לֵךְ מִכָּאן וְקִים תְּלַמּוּדֵךְ, שְׂאִשְׁרֵי הוּא מִי שְׂבָא לְכָאן וְתַלְמוּדוֹ בִּידוֹ. שְׁהֵרִי אִפְלוּ מִלְּאֲכֵי הַשָּׁרֵת לֹא יְכוּלִים לְקַרְבֵּי אֵלֵינוּ. לֵךְ וְאָמַר לְרַבֵּי חַגִּי, שְׂיִגְמַר תְּלַמּוּדוֹ, שְׂבִיּוּם פְּלוּנֵי יְבֵא לְכָאן.

בִּינְתִים שְׁהֵי מְדַבֵּר עִמוֹ, הַעֲלוּהוּ אֵת רַבֵּי חֲסֵדָא לִישִׁיבָה הַעֲלִינָהּ. וְקָם רַבֵּי יוֹסִי בְּנֹו, וְהֵלֵךְ, וְהִרְאָה לַחֲבָרִים.

אָמַר לוֹ רַבֵּי יְהוּדָאי, אֲלֵמְלֵא רַבֵּי יוֹסִי אַתָּה, רְאוּי הֵייתְּ לְהַעֲנֵשׁ שָׁם. אָמַר לוֹ, בְּשִׁבְלִי צַעְרוֹ שֶׁל אַבָּא הִלְכְּתִי וְשִׁמְעֵתִי כָּל זֶה. קָרָא רַבֵּי יוֹנָתָן עַל רַבֵּי חֲסֵדָא, (מְשִׁלֵּי א) וְשִׁכְבֹת וְעִרְבָה שְׁנַתְךָ. וְהַפְסוּק הָאֲחֵר הַזֶּה, (קַהֲלַת ה) מִתּוֹקָה שְׁנַת הָעֵבֶד אִם מַעֲט וְאִם הִרְבָּה יֵאָכֵל. דְּבַר אַחֵר, הַנֶּפֶשׁ נִמְשָׁלָה לְשִׁכְנֵיהָ, וְהַגּוֹף לִישְׂרָאֵל. אִם יִשְׂרָאֵל חֲטָאוּ וְגָלוּ, לְמָה הַגְּלָה הַשִּׁכְנָה לְשָׁם עִמָּהֶם, שְׁהִיא לֹא חֲטָאָה? אֵלֵא עַל שְׁהִיְתָה מִבְּקִשְׁתָּ עֲלֵיהֶם רַחֲמִים, וּמִשְׁפַּעַת לָהֶם עֶשֶׂר וְכַבּוּד מְאֹד, וְנִתְּנָה לָהֶם כָּל מַה שְׂיִרְצוּ, וְהֵם חֲטָאוּ. וְעַל זֶה נֶאֱמַר (דְּבָרִים לב) וַיִּשְׁמַן יִשְׂרוּן וַיִּבְעֹט שְׁמֵנָה עֲבִית כְּשִׁית וַיִּטַּשׁ אֵלֹהֶי עֲשָׂהוּ וַיִּנְבֵּל צוּר יִשְׁעָתוֹ. וְעַל זֶה גִּלְתָּה עִמָּהֶם.

מַה רַמָּה וְתוֹלְעָה עוֹלָה עַל הַגּוֹף - כִּף בְּשַׁעַת שִׁישְׂרָאֵל הֵם רְעִים, אֲמוֹת הָעוֹלָם, בְּנֵי עֲשׂוֹ וַיִּשְׁמַעְאֵל, שְׁנִקְרָאִים רַמָּה וְתוֹלְעָה, שׁוֹלְטִים עֲלֵיהֶם, וְהַגּוֹף נִבְקַע וַיִּהְיֶה אֵת יִשְׂרָאֵל. וְעַל זֶה, (אִיּוֹב יד) אֵף בְּשָׂרוֹ עָלָיו יִכָּאֵב וַיִּנְפְּשׁוּ עָלָיו וַיִּנְפְּשׁוּ עָלָיו תִּאָּכֵל, מַהוּ בְּשָׂרוֹ עָלָיו יִכָּאֵב וַיִּנְפְּשׁוּ עָלָיו תִּאָּכֵל? בְּשָׂרוֹ יִכָּאֵב עֲלֵיהֶם, וַיִּנְפְּשׁוּ שֶׁל יִשְׂרָאֵל

יִלְעוֹן בְּאוֹרֵייתָא בְּהַהוּא עֲלֵמָא. אָמַר לֵיה, בְּרִי, זֵיל מְהֵכָא, וְקִיִּים תְּלַמּוּדֵךְ, דִּזְכָּאָה אִיהוּ מֵאֵן דְּאֵתִי הָכָא וְתַלְמוּדוֹ בִּידוֹ. דְּהָא אִפְלוּ מִלְּאֲכֵי הַשָּׁרֵת לֹא יְכוּלִין לְקַרְבָּא לֵיה. זֵיל וְאָמַר לֵיה לְרַבֵּי חַגִּי, דִּיגְמַר תְּלַמּוּדֵיהָ, דְּבִיּוּם פְּלוּנֵי יִיתִי הָכָא.

אֲרַהֲבוּ, דְּהוּוּ מִשְׁתַּעֵי בְּהִדְיָה, סְלִקוּהוּ לְרַבֵּי חֲסֵדָא לְמַתִּיבְתָא עֵילְאָה. וְקָם רַבֵּי יוֹסִי בְּרִיָּה, וְאָזִיל, וְחַוִּי לְהוֹן לְחֲבָרֵיָא.

אָמַר לֵיה רַבֵּי יְהוּדָאי, אֲלֵמְלֵא רַבֵּי יוֹסִי אַתָּה, כְּדִי הוּת לְאַתְעֲנַשָּׂא תַמָּן. אָמַר לֵיה, בְּגִין צַעְרָא דְאַבָּא, אֲזִילִית וְשִׁמְעִית כָּל הָאִי. קָרָא ר' יוֹנָתָן עֲלֵיהָ דְרַבֵּי חֲסֵדָא, וְשִׁכְבֹת וְעִרְבָה שְׁנַתְךָ. וְהָאִי קָרָא אַחֲרֵינָא, מִתּוֹקָה שְׁנַת הָעוֹבֵד אִם מַעֲט וְאִם הִרְבָּה יֵאָכֵל.

דְּבַר אַחֵר, הַנֶּפֶשׁ נִמְשָׁלָה לְשִׁכְנֵיהָ, וְהַגּוֹף לִישְׂרָאֵל. אִם יִשְׂרָאֵל חֲטָאוּ וְגָלוּ, לְמָה הַגְּלָה הַשִּׁכְנָה לְשָׁם עִמָּהֶם, שְׁהִיא לֹא חֲטָאָה. אֵלֵא עַל שְׁהִיְתָה מִבְּקִשְׁתָּ עֲלֵיהֶם רַחֲמִים. וּמִשְׁפַּעַת לָהֶם עוֹשֶׂר וְכַבּוּד מְאֹד, וְהִבָּא לְהוֹן כָּל מַה שְׂיִרְצוּ, וְהֵם חֲטָאוּ. וְעַל דָּא נֶאֱמַר, וַיִּשְׁמַן יִשְׂרוּן וַיִּבְעֹט שְׁמֵנָה עֲבִית כְּשִׁית וַיִּטַּשׁ אֵלֹהֶי עֲשָׂהוּ וַיִּנְבֵּל צוּר יִשְׁעָתוֹ. וְעַל דָּא גִּלְתָּה עִמָּהֶם.

מַה רִימָה וְתוֹלְעָה עוֹלָה עַל הַגּוֹף, כִּף בְּשַׁעַת שִׁישְׂרָאֵל הֵם רְעִים, אֲמוֹת הָעוֹלָם בְּנֵי עֲשׂוֹ וַיִּשְׁמַעְאֵל שְׁנִקְרָאִים רַמָּה וְתוֹלְעָה, שׁוֹלְטִים עֲלֵיהֶם, וְהַגּוֹף נִבְקַע וַיִּהְיֶה לִישְׂרָאֵל. וְעַל דָּא אֵף בְּשָׂרוֹ עָלָיו יִכָּאֵב וַיִּנְפְּשׁוּ עָלָיו תִּאָּכֵל, מַהוּ בְּשָׂרוֹ עָלָיו יִכָּאֵב וַיִּנְפְּשׁוּ עָלָיו תִּאָּכֵל. בְּשָׂרוֹ יִכָּאֵב עֲלֵיהֶם, וַיִּנְפְּשׁוּ שֶׁל יִשְׂרָאֵל